

ประดู่ป่า

Pterocarpus macrocarpus Kurz

- ชื่ออื่น** จิต้อก (เงี้ยว - แม่ฮ่องสอน); ฉะนอง (เชียงใหม่); ตู่ ตู่ป่า กะเลน (ภาคเหนือ); ตะเลอ เตอะเลอ (กะเหรี่ยง - แม่ฮ่องสอน); ประดู่ (ภาคกลาง); ประดู่เสน (ราชบุรี, สระบุรี)
- ชื่อสามัญ** Burmese rosewood
- ลักษณะทั่วไป** ไม้ต้น ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ ผลัดใบ สูง 15 – 30 เมตร เรือนยอดเป็นพุ่มกลม เปลือกนอกสีน้ำตาลดำ หนา แตกสะเก็ด เปลือกในสีน้ำตาล มีน้ำยางสีแดง เนื้อไม้แข็งสีแดงอมเหลือง มีลวดลายสวยงาม ใบ ใบประกอบขนนกชั้นเดียวปลายใบคี่ เรียงสลับ ใบย่อยรูปไข่หรือรูปขอบขนาน กว้าง 2.5 – 5 x 5 – 15 เซนติเมตร โคนใบมน ขอบใบเรียบ ปลายใบเป็นติ่ง แผ่นใบมีลักษณะคล้ายแผ่นหนังบาง ๆ ท้องใบมีขนอ่อน ๆ ปกคลุม ดอก ช่อกระจจะแยกแขนง ออกที่ซอกใบและปลายกิ่ง 5 กลีบ โคนเชื่อมติดกัน เป็นรูปถ้วย ปลายแยกเป็น 2 แฉก แบ่งเป็นอันบน 2 กลีบติดกัน และอันล่าง 3 กลีบติดกัน กลีบยาวประมาณ 6 – 8 มิลลิเมตร กลีบดอก รูปผีเสื้อ มี 5 กลีบ ยาวประมาณ 8 – 15 มิลลิเมตร มีเกสรเพศผู้ 10 อัน เกสรเพศเมียมี 1 อัน ดอกมีกลิ่นหอม ผล ผลมีปีกเดียว รูปโล่แบน บาง ตรงกลางนูน เส้นผ่านศูนย์กลาง 5 – 7 เซนติเมตร ผลอ่อนสีเขียวมีขนสีขาว หรือสีน้ำตาลปกคลุม อาจมี 1 – 3 เมล็ด
- การกระจายตัวตามธรรมชาติ** พบในประเทศอินเดีย อินโดนีเซีย ลาว ไทย กัมพูชา และทางใต้ของเวียดนาม ในประเทศไทยกระจายพันธุ์ในป่าเบญจพรรณชื้น และในป่าดิบแล้งทั่วไป ยกเว้นภาคใต้ ความสูง 100 – 600 เมตร จากระดับน้ำทะเล
- การใช้ประโยชน์** เนื้อไม้ใช้ในการก่อสร้าง
- ช่วงการออกดอก/สีดอก** ออกดอกช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน ดอกย่อยสีเหลืองแกมแสด รูปถ้วย กลีบเลี้ยงสีน้ำตาลอมเขียว หรือสีเขียว